

כתובות קט

עניין: רואה אני את דברי אדמון

רקאנטי פרשת נח

אכל דיין וגו' (משלי כה' טז). והנה נח היה ראוי בשותותו מזה היין להתבייש מערותו והדבקו במקום ההוא לא כאדם הראשון שמשך בערלתו. וחם ראה את ערות אביו מלשון רואה אני את דברי אדמון. הרואה אתה וגו'. ועל כן זרעו נתקלל. אמנם שם ויפת ערות אביהם לא ראו רק הלכו אחורנית כי רגליה יורדות מות ועל כן נתברכו ככתוב יפת אלהים ליפת וגו':

שיח שרפי קודש ח"ד פרשת מקץ

ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו. שמעתי שחסיד אמר בשם הרבי ר' בונם ז"ע מפרשיסחא הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו דהיינו שיהי' איש מעורב בין הבריות ומסלסל בשערו ויהי' רוח אלהים בו אין זה אלא יוסף והוא הלך בדרך זה לילך בקובה של זונות ולהתגבר על יצרו (כאשר פירש"י מה שנתן משה את גרשום בנו לעכו"ם ג"כ עד"ז שיהי' העכו"ם לעיניו ויתגבר על יצרו) והנה בא לו מעשה אשת פוטי פרע וילך לעשות מלאכתו ועיין פירש"י ונראה לו דמות דיוקנו של אביו רצונו שהראו לו מן השמים שילך בדרך אביו ויעקב איש תם יושב אוהלים רק בתמימות ולא להתגרה עם היצר הרע כי יוכל חלילה ליפול בשחת רשתו. ונראה לו דמות דיוקנו של אביו לשון רואה אני את דברי אדמון (כתובות ק"ח ע"ב) פי' שהוטב בעיניו ההילוך של אביו שעיי"ז לא תוכל להתגרות בו:

שם משמואל שבועות תרע"ו

סתם ולא התפלל נחשב לפגם הדיבור, ובמדרש (ב"ר סו"פ י"ט) וכן בש"ס סנהדרין שאדה"ר חירף וגידף, ושורש פגם הדיבור הי' ממה שקיבל לה"ר על בוראו וכמ"ש ותרא האשה וגו' שפירש"י ראתה דבריו של נחש והאמינתו, וכלשון המשנה רואה אני את דבריך, רואה אני את דברי אדמון, ומזה נסתעף קילקול פגם

בני יששכר מאמרי חודש סיון מאמר ה אות יט

ועתה נבוא אל הביאור במקרא קדש ובדברי חז"ל אשר הוא ראש מאמרינו בדרוש הלזה, וכל העם רואים את הקולות, רואים את הנשמע, ולמה היה הפלא שיהיה חוש הראות עושה פעולת חוש השמע, ולפי הנ"ל עשה הש"י ככה למען הודיע לבניו שמהיום והלאה מעת נתינת התורה מחוייבים אנחנו להתנהג באמונת אומן ביסודי התורה ובה נהגה יומם ולילה, וחלילה לנו לחקור חקירות אנושיית (כי תורתנו הוא למעלה מן המחקר האנושי), והוא עפ"י הקדמותינו שחוש הראות אינו משתמש לאמונה, כי הדבר הנראה לעין או אפילו בצפיות השכל שגם הוא נקרא חוש הראות (כענין רואה אני את דברי אדמון) בזה לא תצדק לשון אמונה רק ראייה וידיעה שכן הוא, וחוש השמע הוא המשתמש לאמונה שומע ומאמין הנאמר אליו, ולמען הודיע זה לבניו ידידי בעת נתינת התורה שזה הוא יסודי התורה, הנה הראה להם שגם חוש הראות נשתמש לחוש השמע כי זה הוא העיקר לתורה שמעו ותחי נפשכם, ואתה

בגזירות בצרפת ופורטיגאל, כל אותן החוקרים אשר חקרו בפלסופיא ועמדו על האמונה במופת השכלי המירו את כבודם ביום זעם, וקלי הדעת ונשים אשר אמונתם הוא רק בקבלה קדשו שם הנכבד והנורא הש"י ינקום דמם במהרה^א, והנה לכאורה השכל מנגד לזה, דהרי הדבר שנתאמת במופת עפ"י השכל הוא כמו דבר הנראה לעין אשר אי אפשר להטות את השכל לומר לו שהוא בהיפך ממה שראה בעיניו, כן הוא בדומה בדבר שנתאמת לאדם בשכל על ידי מופת (שהוא בראיה ממשיית, דמה לי ראות העין או ראות השכל, וכן השתמשו חז"ל לומר על הבנת השכל בשם ראייה כעין שאמרו רואה אני את דברי אדמון [כתובות קח:]), ואם כן איך יצדק לומר שהאמונה מצד שמיעת הקבלה היא חזקה יותר מהאמונה הבאה מצד ראיית השכל בחקירות המופת.

וכל העם רואים את הקולות [שמות כ טו]. הנה בקול שייך שמוש חוש השמיעה ולא חוש הראיה, על כן דרשו חז"ל [מכילתא דרשב"י] שהיה הדבר בשעת מתן תורה לאות ולפלא שהיו רואים את הנשמע, שחוש הראיה עשה פעולת חוש השמע, והנה ידידי, מהראוי להתבונן על מה עשה הש"י ככה, **והנה** אבאר לך את אשר כתבנו באריכות במקו"א, והוא, שאנחנו בני ישראל עם י"י אלה זה כל פרי מעשינו להתנהג באמונה אשר היא ירושה לנו וטבע קיים לנו בני ישראל דוקא עפ"י התורה וחלילה לחקור בחקירות, דהנה תראה אפילו בדברי חכמים **ואעידה** לי עד נאמן רוח החסיד הקדוש מה"ר יוסף יעבץ, העיד כאשר היה

